Universitetet i Bergen
Det medisinsk-odontologiske fakultet

Sak nr.: 2010/13430

Styresak: 115/12

Møte: 12.12.2012

Framtidens fakultet - modell for ledelse ved fakultetet og institutt og struktur ved instituttene

1. Innledning

Det vises til fakultetsstyresaker 103/11, 142/11, 24/12, 73/12, 95/12 og 105/12. I disse styresakene er det redegjort for, og vedtatt deler av fakultetets nye organisasjonsmodell. Det er vedtatt hovedstruktur for instituttinndeling i fem institutter, og for fakultetets samlede administrasjon ved fakultets- og instituttmodell. Det er beskrevet en modell for dekanens ledergruppe og utvidede ledergruppe.

I denne styresaken legges det fram forslag til styringsstruktur ved fakultet, og de felles rammene for den interne instituttstrukturen.

Arbeidsgruppe 1 (AG 1) foreslo at fakultetsutvalgene (Forskningsutvalget og Studieutvalget) blir erstattet av en *forskningsledelse* og en *studieledelse*, ledet av hhv. prodekan for forskning og studiedekan.

AG 1s modell for intern struktur ved instituttene bygget på en tenkning om at det er fagområder som er den stabile strukturen ved instituttene. Forskningsgrupper dannes 'bottom up' og er fleksible i sin natur. Enkeltforskere deltar i en eller flere forskningsgrupper, ved eget institutt eller ved andre institutt, og det kan variere over tid hvilke(n) gruppe(r) forskeren er medlem av. Utdanningsstrukturer er mer stabile over tid.

AG 1 foreslo derfor at instituttene ble organisert i fagområder, og at fagområdeledere ble delegert personalansvar for vitenskapelig tilsatte ved instituttene.
I denne saken legges det fram forslag til ledelsesmodell ved fakultet og institutt, samt modell for instituttstruktur.

2. Fakultetsledelse

Fakultetsledelsen legger hovedprinsippene foreslått av AG 1 til grunn for sitt forslag. Som en 'plattform' for den nye modellen ligger ledergruppe-tenkningen rundt dekanens bord, der instituttlederne blir en del av fakultetsledelsen. Fakultetsledelsen blir dermed en samlet ledergruppe, der en i større grad vil diskutere og skape samforståelse i strategiske saker både innenfor forskning og utdanning. Dette får

konsekvenser for organisering og arbeidsdeling både innenfor forskningsfeltet og innenfor utdanningsfeltet.

Forskningsledelsen ledes av prodekan, og består av koordinator for forskerutdanning, forskerlinjeleder og programutvalgsleder for forskerutdanning. Denne gruppen er en mer operativ ledergruppe som møtes ukentlig. En gruppe bestående av forskningslederne ved de fem instituttene er en del av den utvidede forskningsledelsen. Dagens Forskningsutvalg[1] samler visestyrere for forskning ved instituttene, men også representant fra stipendiater, postdocs og studenter, samt en ekstern representant fra Helse Vest. Det legges til rette for at representant fra stipendiat- og post.doc-gruppen møter forskningsledelsen jevnlig. Ekstern representasjon ivaretas i Fakultetsstyret og i dekanens utvidede ledergruppe. Forskningsledelsen etablerer nettsider for sitt arbeid, og sikrer transparens gjennom oppdaterte sider.

Ved fravær av Forskningsutvalget er det behov for å oppnevne en permanent sakkyndiggruppe som vurderer og rangerer søkerne til fakultetets rekrutteringsstillinger. Det oppnevnes to medlemmer fra hvert institutt til sakkyndiggruppen, der forskningsleder ved instituttet er en av dem. Dette vil gi tilstrekkelig kapasitet til arbeidet.

Programutvalg for forskerutdanning er med på å sikre bred representasjon innenfor dette området.

Den utvidede forskningsledelsen vil utgjøre en viktig dialogarena mellom fakultetets forskningsledelse og instituttenes forskningsledere. Forskningsledelsen er rådgivende, og møtes tre ganger hvert semester.

Forskningsseksjonen i fakultetsadministrasjonen understøtter arbeidet i forskningsledelsen.

Studieledelsen ledes av visedekan for utdanning, og består av programutvalgslederne og internasjonal koordinator. Studieledelsen møter hver tredje uke. Dagens studieutvalg[2] er en arena som involverer studentene, og det er viktig at studentrepresentasjonen videreføres i den nye modellen. Dette sikres ved at det oppnevnes 2 studenter som innkalles til møter i en utvidet studieledelse.

Studieledelsen utvides med instituttenes studieledere og studentrepresentanter to ganger i semesteret. Målsetningen med en slik utvidelse er å bedre kommunikasjonen mellom programutvalgene og instituttenes studieledere. Den utvidete studieledelsen kan delegeres endelig avgjørelsesmyndighet i avgrensede områder, f.eks. ved tildeling av fakultetets utdanningspriser.
Studieseksjonen i fakultetsadministrasjonen understøtter arbeidet i studieledelsen.

---

[1] http://www.uib.no/mofa/om-fakultetet/styre-raad-og-utval/forskningsutvalget-fu/mandat

[2] http://www.uib.no/mofa/om-fakultetet/styre-raad-og-utval/studieutvalget/mandat-for-studieutvalget

Det opprettes en «Læringsenhet» knyttet til Studieseksjonen, med kompetanse på helsefaglig pedagogikk. Læringsenheten skal gi faglig-pedagogisk støtte til studieledelsen. Fakultetets sentra og enheter som har undervisning som hovedoppgave knyttes til denne enheten. Det gjelder bl.a. Medisinsk ferdighetssenter og Senter for tverrprofesjonell samarbeidslæring.

Figur 1: Organisering av forsknings- og utdanningsledelse

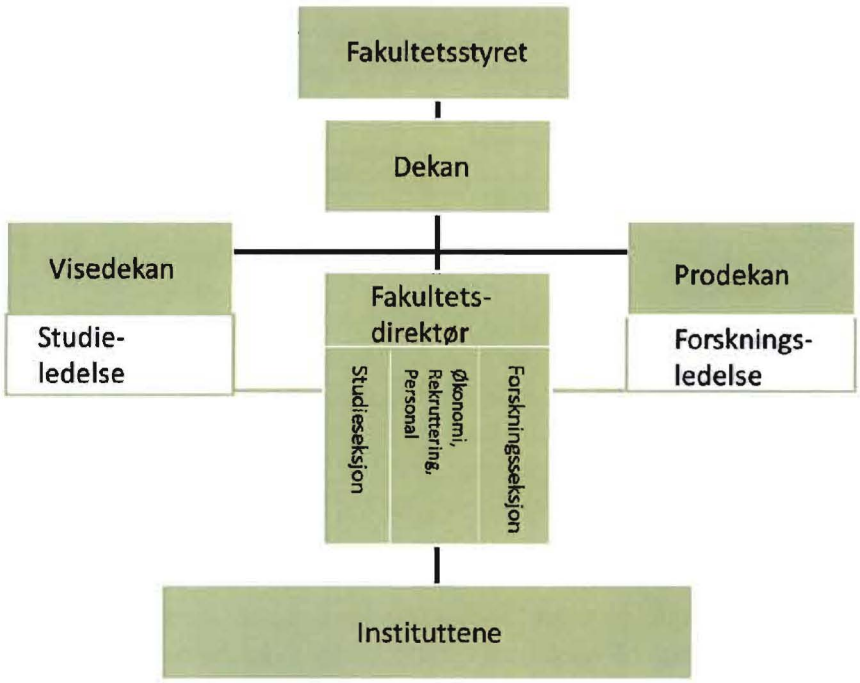

3. Instituttstruktur og ledelsesmodell ved institutt

De fem instituttene i ny organisasjon er betydelige virksomheter, og teller mellom 115 og 215 medarbeidere. Det er behov for en avklaret struktur for personalledelse med en felles definert lederrolle med ansvar for HMS og personaloppfølging.
Arbeidsgruppe 1 foreslo *fagområder* som organiserende prinsipp (figuren er klippet fra AG1s rapport, figur 5):

Figur 2: AG1s modell for intern organisering av institutt

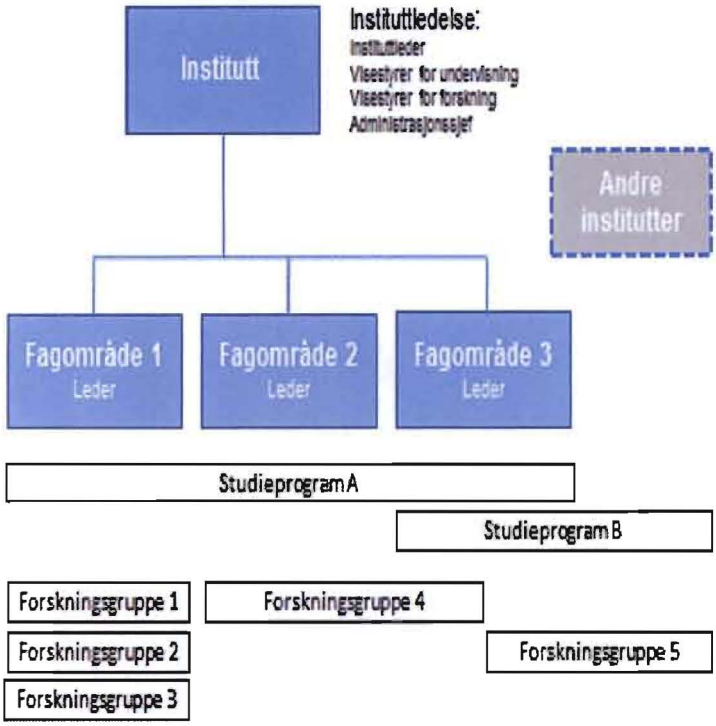

Fakultetsledelsen vurderer forslaget fra AG1 som velegnede rammer for de nye instituttene. Ved å benytte et begrep som *fagområde* kan instituttene legge ulike faglige definisjoner til grunn. Det erkjennes at instituttene er forskjellige og har ulike behov for organisering. Dagens Institutt for samfunnsmedisinske fag og Institutt for biomedisin er organisert i forskningsgrupper. Institutt for klinisk odontologi og de øvrige kliniske instituttene er organisert i seksjoner. Det er dermed mulig å videreføre dagens hovedstruktur innenfor rammene av fagområdeprinsippene, men instituttlederne benytter omstillingen til å gjennomarbeide sine institutters struktur. De kliniske instituttene 1 og 2 er gjenstand for en mer omfattende restrukturering. I tillegg til fagområder vil instituttene ha forskningsgrupper som organiserer forskningsaktiviteten.

Regelsamlingen ved UiB legger føringer for instituttstrukturen. I reglene for instituttorganene § 1, sies det at instituttene skal ha instituttleder og instituttråd. Instituttledere er avklart ved instituttene, dette er redegjort for i styresak 95/12. Valg av instituttråd er det igangsatt prosess for, inkludert en universitetsstyresak (sak 51/12) om dispensasjon for varigheten for instituttrådene ved de berørte instituttene Klinisk institutt 1 og 2, samt Institutt for global helse og samfunnsmedisin.

I tillegg til dette skal instituttleder ha en stedfortreder. Om det er en administrasjon ved instituttet skal den ha en administrasjonssjef. Øvrige organer eller funksjoner er valgfrie (med unntak av verneombudsordning mm som er definert i andre regelverk).

Det foreslås i denne styresaken at instituttleder oppnevner både en vitenskapelig studieleder og en vitenskapelig forskningsleder ved instituttet. En av disse får lederrollen *nestleder ved institutt (stedfortreder).* Dette skaper en ledergruppe ved instituttene som legger et godt grunnlag for ledelsesutøvelse på instituttnivå. Sammen

med fagområdelederne vil instituttene ha en felles robust og enhetlig modell, med betydelig rom for faglig tilpasning for de ulike instituttene.

Myndigheten til instituttleder er definert i regelsamlingen, se vedlegg 1. Også administrasjonssjef-omtalen i regelsamlingen er gjengitt i vedlegg 1.

Fagområdelederne vil få relativt krevende lederroller, med personalansvar for til dels store enheter. For å motivere til å påta seg denne oppgaven foreslås det at fagområdelederne tildeles et driftstilskudd.

Det vil videre være nødvendig med ulike lederroller ved noen institutter. Det gjelder eksempelvis klinikksjef (ved Odontologisk klinikk, Institutt for klinisk odontologi) og kjernefasilitetsleder der det er aktuelt.

Når det gjelder organisering av teknisk tilsatte, er dette et område som skal videre utredes ved instituttene i 2013. Det gjelder også personalansvar og arbeidsoppfølging, der det vil kunne være ulike behov og ulike løsninger ved de fem instituttene.

4. Videre arbeid med ny organisasjonsmodell

Ved utgangen av 2012 er prosjektet Framtidens fakultet i god framdrift i hht. prosjektets milepælsplan. Til Fakultetsstyrets januar- og februarmøter legges fram fakultetsstyresaker som konkluderer og informerer om:

- Instituttenes interne struktur
- Instituttnavn på norsk og engelsk (sendes videre til Universitetsstyrets februarmøte)
- Nærmere redegjørelse for arbeidsbeskrivelser for forsknings- og studieledelsene
- Rollebeskrivelser for de sentrale lederrollene

Det legges med dette fram følgende forslag til

vedtak:

Fakultetsstyret vedtar å erstatte Forskningsutvalget med forskningsledelsen og Studieutvalget med studieledelsen, slik det er beskrevet i saksframlegget. Fakultetsstyret ber seg forelagt nærmere beskrivelser av arbeids- og ansvarsområder for disse.

Fakultetsstyret vedtar at instituttene organiseres med fagområder som hovedstruktur. Instituttenes ledelse består av instituttleder, studieleder og forskningsleder (en av disse er stedfortreder) og administrasjonssjef.

3.12.2012 /NIM

Vedlegg: Beskrivelse av instituttleders rolle i regelsamlingen

Vedlegg 1:

Beskrivelse av instituttleders rolle i regelsamlingen

1. har det overordnede ansvaret for instituttets samlede faglige og administrative virksomhet, med de begrensningene som er gitt gjennom instituttrådets kompetanse, jf. § 4
2. har personalansvar for de ansatte ved instituttet og legger til rette for å følge opp den enkelte faglige ansattes rett til fordeling av tid til forskning og utdanning
3. har innstillingsmyndighet ved ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger og i tekniske og administrative stillinger ved instituttene
4. har ansvar for å følge opp mål for utdanning, forskning, forskerutdanning og formidling
5. har ansvar for økonomi og HMS-arbeid ved instituttet
6. skal sørge for at instituttet har oppdaterte strategier og system for kvalitetssikring av instituttets virksomhet

Instituttleder representerer instituttet utad og har overordnet ansvar for kontakt med eksterne samarbeidspartnere.

Beskrivelse av administrasjonssjefens rolle i regelsamlingen

§5. Administrasjonssjefen

Administrasjonssjefen har instituttlederen som nærmeste overordnede. Vedkommende har den daglige ledelsen av instituttets administrasjon på vegne av instituttleder og rapporterer til denne. Instituttleder kan delegere avgjørelsesmyndighet til administrasjonssjefen dersom ikke lov eller delegasjonsvedtak setter skranker for delegasjon.